

Pensjonistlønn

Pensjonistlønn – hva? og hvorfor?

Hva er pensjonistlønn?

- Pensjonistlønn er en avtale som gjør det mulig å jobbe som pensjonist uten at pensjonen blir redusert.
- Ved å jobbe på disse vilkårene, blir arbeidstaker ikke innmeldt i tjenestepensjonsordningen, og inntekten påvirker derfor ikke pensjonen.

Hvorfor pensjonistlønn?

Arbeidsgiver:

- For å mobilisere arbeidskraftreserven de som har fratrudd med pensjon utgjør

Pensjonisten/arbeidstakeren:

- For å unngå avkortning av pensjon

Tilsetting på «ordinære vilkår» er hovedregel

- Den best kvalifiserte skal tilbys stillingen, og tilsetting er som hovedregel på «ordinære vilkår»

Gjensidig ønske forutsettes

- Tilsetting på pensjonistvilkår forutsetter:
 - Pensjonisten ber om
 - Arbeidsgiver vil tilby

Pensjonistvilkår – til hvem?

1962 og eldre årskull

- Videreført «bruttopenisjon»
- Tjenestepensjon og AFP forutsetter fratreden
- Tjenestepensjon avkortes ved medlemskap i offentlig pensjonsordning

1963 og yngre årskull

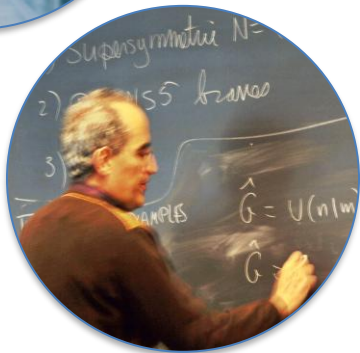
- Ny reformert tjenstepensjon og AFP som fritt kan kombineres med inntekt
- **Men** – overgangsregler for arbeidstakere med særaldersgrense

Pensjonsordninger i KS' tariffområde

Sykepleierpensjonsordningen

- Offentlig godkjente sykepleiere ansatt i stilling knyttet til helse- og omsorgstjenesten i henhold til helse- og omsorgstjenesteloven

Statens pensjonskasse

- Undervisningspersonale (omfatter undervisningsstillinger og lederstillinger)

SGS 2020 Pensjonsordninger

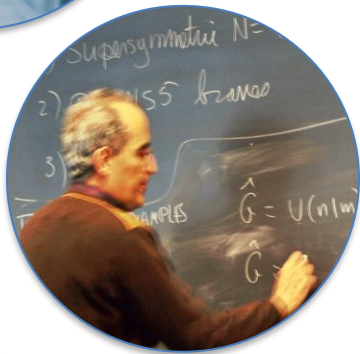
- Alle øvrige ansatte

Regulering av pensjonistvilkår

Sykepleierpensjonsordningen

- § 3 a, gir unntak for medlemskap for sykepleiere som gjør tjeneste på pensjonistvilkår.

Statens pensjonskasse

- Administrative bestemmelser om engasjement på pensjonistvilkår.
Fastsatt administrativt i KS' tariffområde med B-rundskriv 6/2005

SGS 2020 Pensjonsordninger

- § 3-2 Pensjonistlønn (**regulerer også pensjonistlønn for sykepleiere**)

Undervisningspersonale – pensjonistvilkår iht. statens bestemmelser

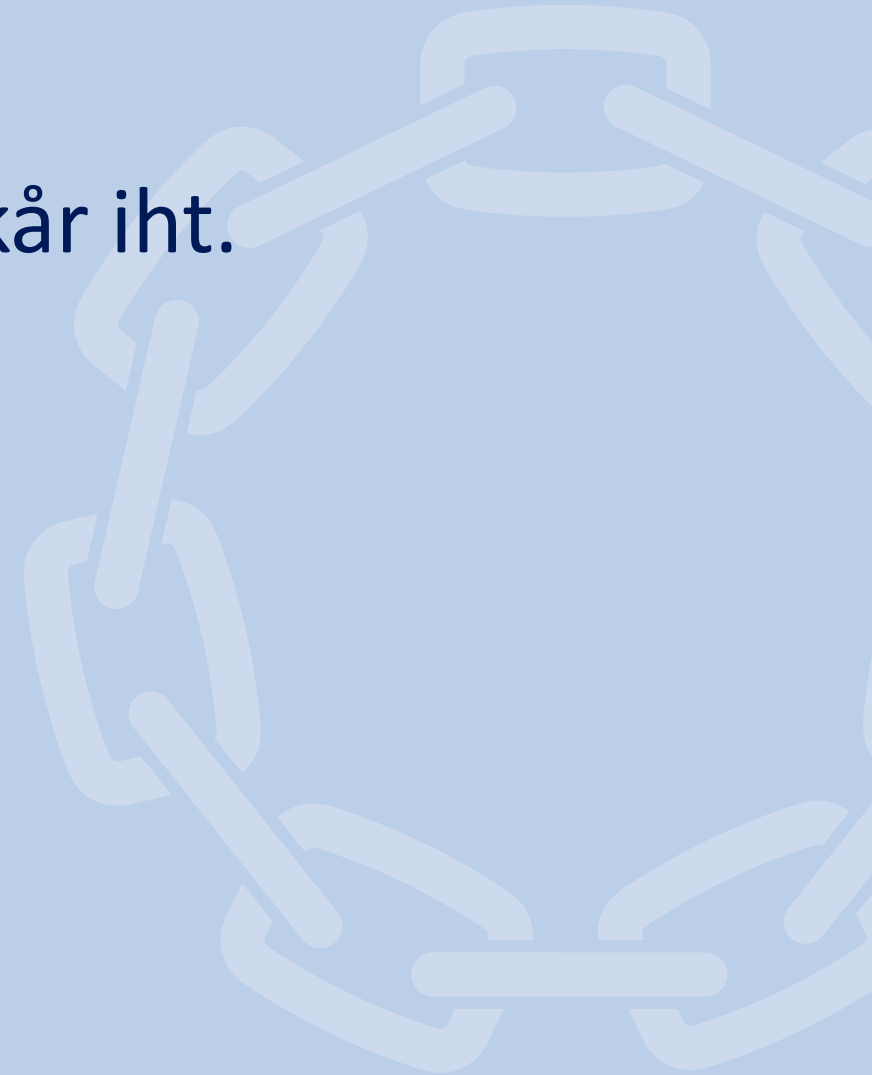

Photo by [Kenny Eliason](#) on [Unsplash](#)

B-6/2005 Pensjonistavlønning i skoleverket

... «Undervisningspersonale som mottar løpende alderspensjon fra Statens Pensjonskasse, og som engasjeres i kommunale/ fylkeskommunale virksomheter, kan tilbys godtgjøring på samme vilkår som gjelder for alderspensjonister i staten.

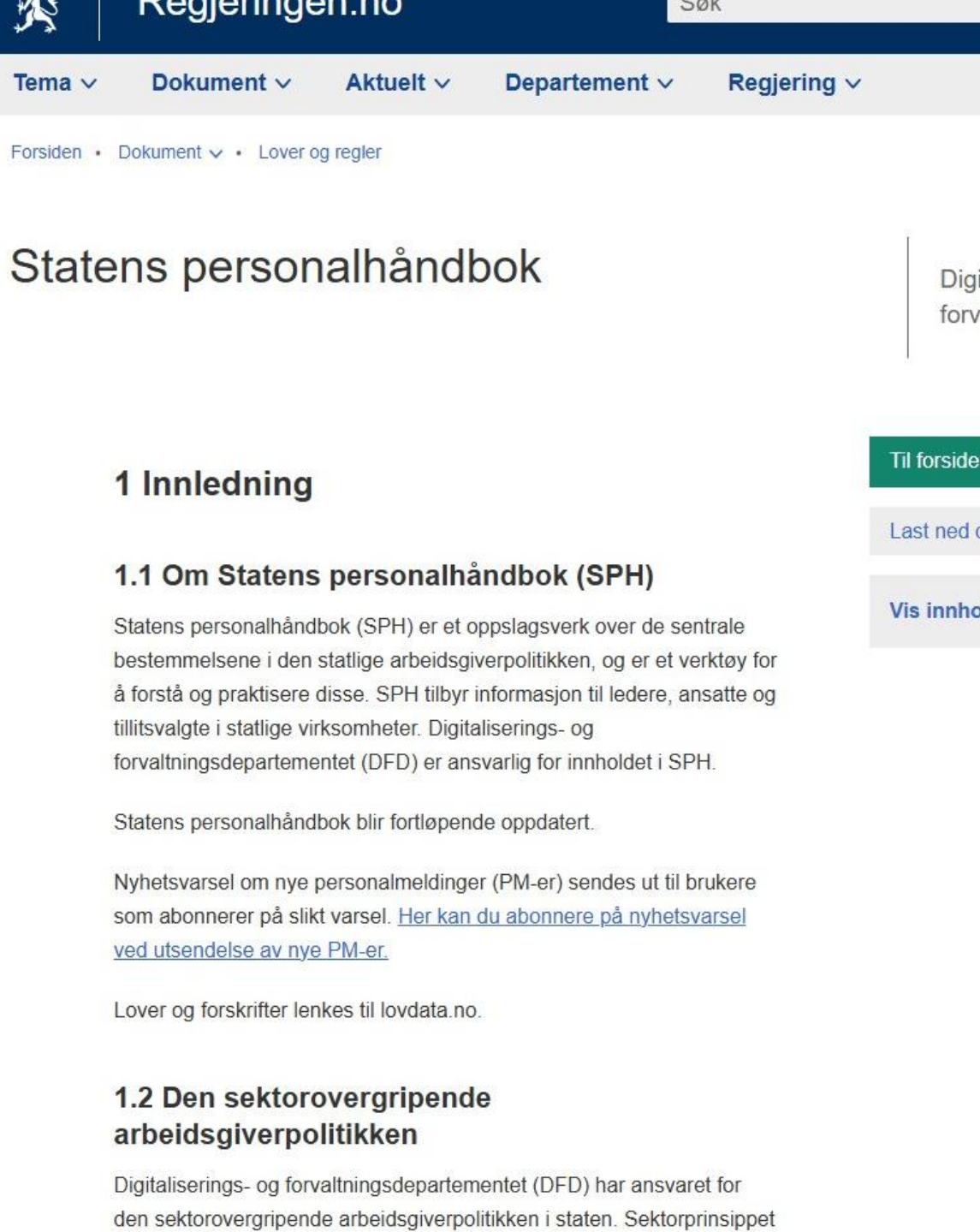
Timesatsen er p.t. 120 kr og reguleres i samsvar med reguleringen i staten. Gjelder godtgjøringen undervisningsarbeid, omregnes satsen etter formelen

(Timesats x 1400) / Årsramme

Statens personalhåndbok

2.7.4, tredje ledd:

«Det er et vilkår at slikt engasjement skal gjelde kortvarig arbeid, og ikke være oppgaver av fast og varig karakter. Det skal heller ikke være en videreføring av tidligere arbeidsforhold/stilling.»

Regjeringen.no

Tema ▾ Dokument ▾ Aktuelt ▾ Departement ▾ Regjering ▾

Forsiden • Dokument ▾ • Lover og regler

Statens personalhåndbok

1 Innledning

1.1 Om Statens personalhåndbok (SPH)

Statens personalhåndbok (SPH) er et oppslagsverk over de sentrale bestemmelsene i den statlige arbeidsgiverpolitikken, og er et verktøy for å forstå og praktisere disse. SPH tilbyr informasjon til ledere, ansatte og tillitsvalgte i statlige virksomheter. Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet (DFD) er ansvarlig for innholdet i SPH.

Statens personalhåndbok blir fortløpende oppdatert.

Nyhetsvarsel om nye personalmeldinger (PM-er) sendes ut til brukere som abonnerer på slikt varsel. [Her kan du abonnere på nyhetsvarsel ved utsendelse av nye PM-er.](#)

Lover og forskrifter lenkes til lovdata.no.

1.2 Den sektorovergrepene arbeidsgiverpolitikken

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet (DFD) har ansvaret for den sektorovergrepene arbeidsgiverpolitikken i staten. Sektorprinsippet

Til forsiden

Last ned d

Vis innhol

Særlig om årsramme for faget

- Undervisningspersonell med undervisning
- $(Timesats \times 1400) / \text{Årsramme}$
- Årsramme følger av SFS 2213 (Arbeidstidsavtalen for undervisningspersonell)

Photo by Kenny Eliason on Unsplash

Øvrige arbeidstakere – pensjonistvilkår iht. SGS 2020 Pensjonsordninger

Pensjonistvilkår for øvrige – SGS 2020 Pensjonsordninger

§ 3-2, første ledd:

Alderspensjonister født 1962 eller tidligere kan engasjeres på pensjonistvilkår herunder AFP pensjonister som mottar AFP etter pensjonsordningens ordinære regler jf. Avtalefestet pensjon kapittel 1 § 5, tredje ledd. Ordningen gjelder ikke AFP-pensjonister, jf. Avtalefestet pensjon kapittel 1, § 5 første og annet ledd (folketrygdberegnet AFP).

Avtale om å videreføre pensjonistlønnsbestemmelsene

KS og LO Kommune, Unio og YS Kommune kom 10. april og KS og Akademikerne kommune kom 23. april 2025 til enighet om å videre pensjonistlønnsbestemmelsene for alderspensjonister født 1963 eller senere.

Enighet om å videreføre pensjonistlønn for yngre pensjonister med særaldersgrense

Etter forhandlinger er KS og LO Kommune, Unio, YS Kommune og Akademikerne kommune enige om å videreføre pensjonistlønnsbestemmelsene for pensjonister født 1963 eller senere.

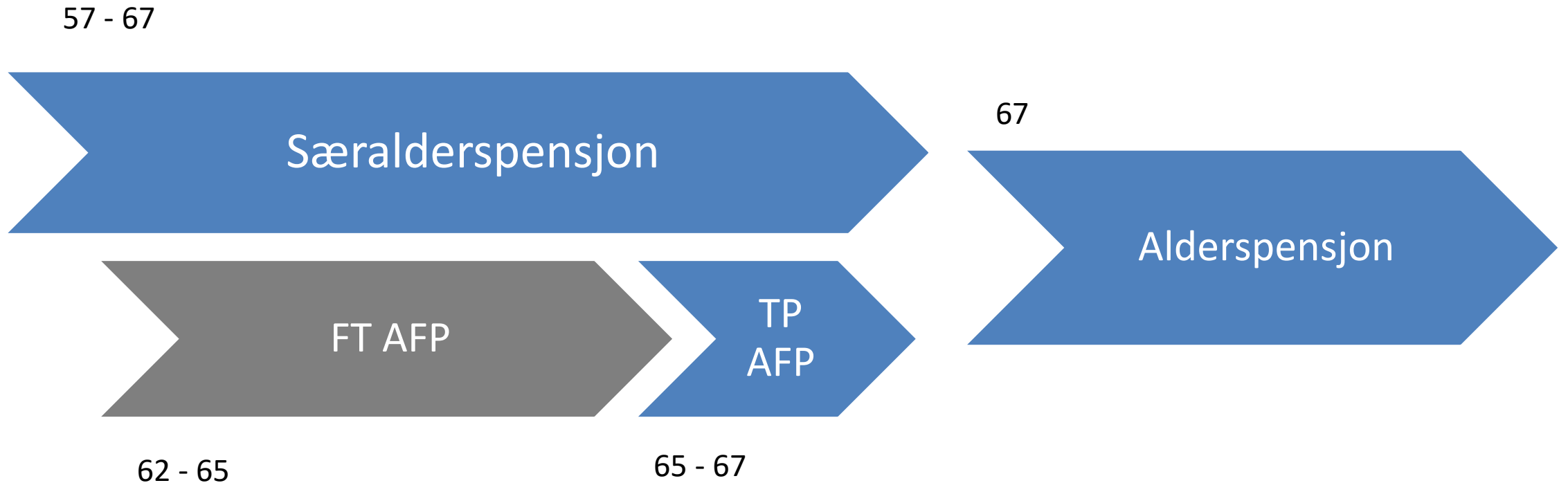

Foto: Fredrik Naumann

Fra protokollen 23. april 2025

«Alderspensionister ~~født 1962 eller tidligere~~ kan engasjeres på pensjonistvilkår herunder AFP-pensionister som mottar AFP etter pensjonsordningens ordinære regler jf. Avtalefestet pensjon kapittel 1 § 5, tredje ledd. Ordningen gjelder ikke AFP-pensionister, jf. Avtalefestet pensjon kapittel 1, § 5 første og annet ledd (folketrygdberegnet AFP).»

«Kategorier» pensjonister (1962-kullet og eldre)

Pensjonistvilkår for øvrige – SGS 2020 Pensjonsordninger

§ 3-2, andre ledd:

Timelønn pr. faktisk arbeidet time skal tilsvare timelønn fastsatt for tilsatte på pensjonistvilkår i staten. Utover dette utbetales lørdags- og søndagstillegg, helge- og høytidstillegg og kvelds- og nattillegg slik det framgår av kapittel 1, § 5 i Hovedtariffavtalen.

B-rundskriv 5/2014

Ved praktisering av bestemmelsen legges følgende til grunn:

- Det er ingen som har krav på å bli tilsatt på pensjonistlønn (og dermed uavkortet pensjon). Det er arbeidsgiver som bestemmer om de vil tilsette pensjonister etter denne bestemmelsen.*
- Lønn er kr 180 pr time. Alle øvrige bestemmelser i Hovedtariffavtalen gjelder (sykdom, ferie, ubekvemstillegg osv.). De som ansettes på pensjonistvilkår meldes ikke inn i pensjonsordningen (hvilket innebærer at løpende alderspensjon ikke blir redusert).*
- Hovedregelen vil være at dette er tilfeldige vikarer mm med timelønn.*
- Det er ikke i strid mot bestemmelsen om noen får et fastere tilsettingsforhold, men slik at betalingen regnes ut etter timelønn på kr 180.*
- Pensjonister som avlønnes etter denne bestemmelsen skal ikke fortrenge annen yngre arbeidskraft. Det må vurderes om det i forbindelse med tilsetting skal tilbys tarifflønn og dermed redusert pensjon.*
- Ved ordinære tilsetninger i faste stillinger, midlertidige stillinger eller på tilkalling må kommunen velge hvem de vil ansette ut fra kvalifikasjonskriteriene. Dersom pensjonisten vurderes som best kvalifisert kan de tilsettes på pensjonistvilkår.*

Sykepleiere – vilkår etter sykepleierpensjonsloven og SGS 2020 Pensjonsordninger

Særlig om pensjonistvilkår for sykepleierne

- Fra 1. april 2016 ble grensen for medlemskap senket til 20 prosent av full stilling.
- Sykepleierne ønsket derfor anledning til å arbeide på pensjonistvilkår uten medlemskap i pensjonsordning og avkortning av pensjonen.
- Stortinget vedtok derfor en lovendring i sykepleierpensjonsloven § 3, slik at sykepleiere på pensjonistvilkår ble unntatt fra medlemskap.

Sykepleierpensjonsloven – Lovendring pr. 1. juli 2016

§ 3. Unntatt fra medlemskap er:

- a. Sykepleier som ved aldersgrensen ikke vil få en samlet pensjonsgivende tjenestetid på minst 5 år.*
- b. Sykepleier som har en arbeidstid på mindre enn 20 prosent av full stilling. Unntaket gjelder likevel ikke når sykepleieren har flere stillinger omfattet av pensjonsordningen, og stillingene til sammen utgjør 20 prosent eller mer av full stilling.*
- c. Sykepleier som gjør tjeneste på pensjonistvilkår. Departementet kan gi forskrift med utfyllende bestemmelser om tjeneste på pensjonistvilkår.*

19,9 %

Sykepleierpensjonsordningen

I 2024:

Forslag om å oppheve krav om 20 prosent stilling for rett til medlemskap i pensjonsordningen

- Fordel for unge sykepleiere i små stillingsprosjekter.
- Ulempe for pensjonerte sykepleiere som ønsker å ta arbeid

– Selvfølgelig bør Stortinget gi unntak for pensjonerte sykepleiere

POSE OG SEKK: – Ja, det er mulig å ta hensyn til både unge og eldre sykepleiere, mener NSF-leder Lill Sverresdatter Larsen i... [LES MER](#) ▾

– Hvis pensjonistlønn skal gjelde, får de verken lønn som sykepleier eller spesialsykepleier, sier NSF's leder Lill Sverresdatter Larsen.

[Marit Fonn](#)
Journalist

Lill Sverresdatter Larsen, leder i Norsk Sykepleierforbund, har fått mange henvendelser fra modne sykepleiere i det siste.

NSF var kritisk til lovendring

NSF ønsket å videreføre en mulighet til å jobbe inntil 19,9 på ordinære vilkår uten pensjonsavkortning.

Og fikk gjennomslag...

Sykepleierpensjonsloven – Lovendring pr. 1. januar 2025

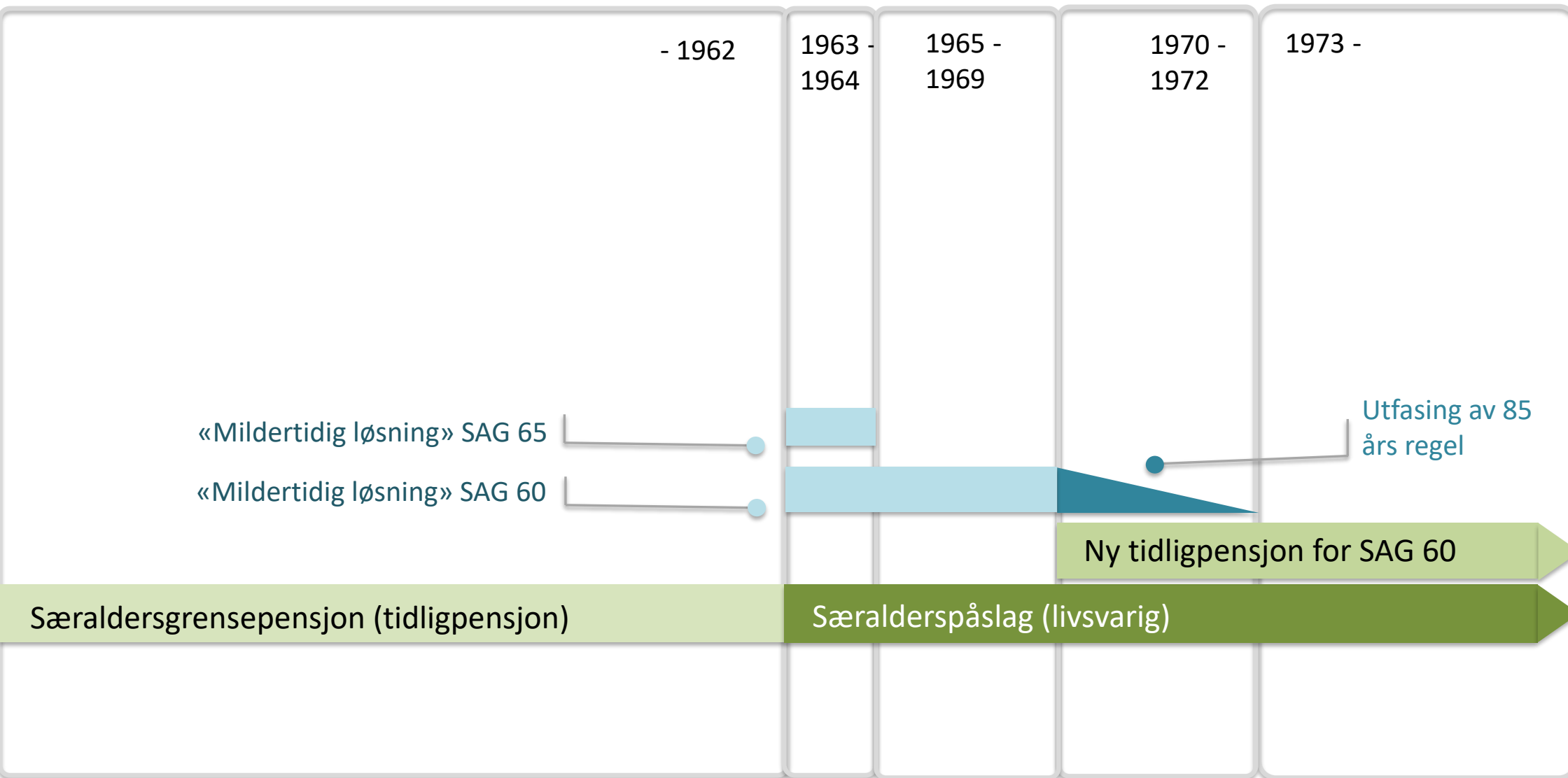
§ 3.

Unntatt fra medlemskap er sykepleier som gjør tjeneste på pensjonistvilkår. Departementet kan gi forskrift med utfyllende bestemmelser om tjeneste på pensjonistvilkår. Sykepleier født i 1964 eller tidligere som er ansatt i en eller flere stillinger omfattet av pensjonsordningen der samlet arbeidstid er mindre enn 20 prosent av full stilling, og som samtidig er alderspensjonist etter loven her, er også unntatt fra medlemskap.

Pensjonister født 1963 og senere

Innfasing av nye regler for arbeidstakere med særaldersgrense

«Kategorier» pensjonister (1963-kullet og yngre)

Alle aldersgrenser

Ny reformert tjenstepensjon og AFP

Særaldersgrense 60 år – (årskull 1963-1969)

Midlertidig løsning

57 - 67

Særaldersgrense 63 år – (årskull 1963-1966)

Midlertidig løsning

60 - 67

Særaldersgrense 65 år – (årskull 1963 og 1964)

Midlertidig løsning

62 - 67

«Kategorier» pensjonister (1963-kullet og yngre)

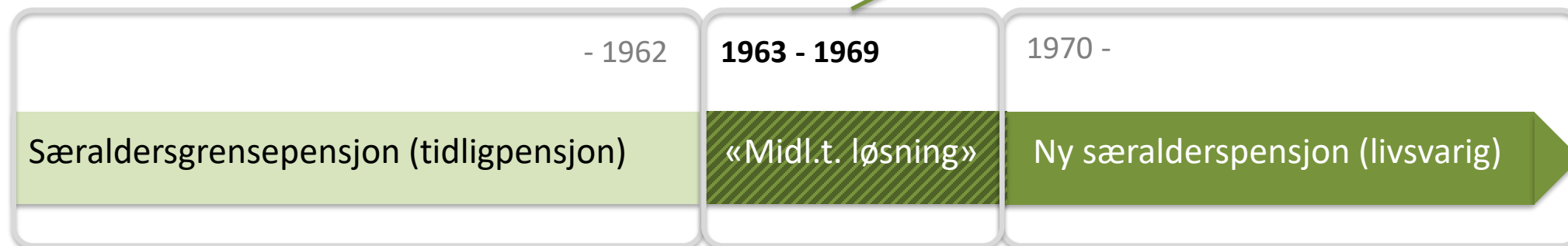
A) Pensjon fra stilling med alminnelig aldersgrense

B) Pensjon fra stilling med aldersgrense særaldersgrense 60, 63 eller 65 år med særalderspåslag eller ny tidligpensjon

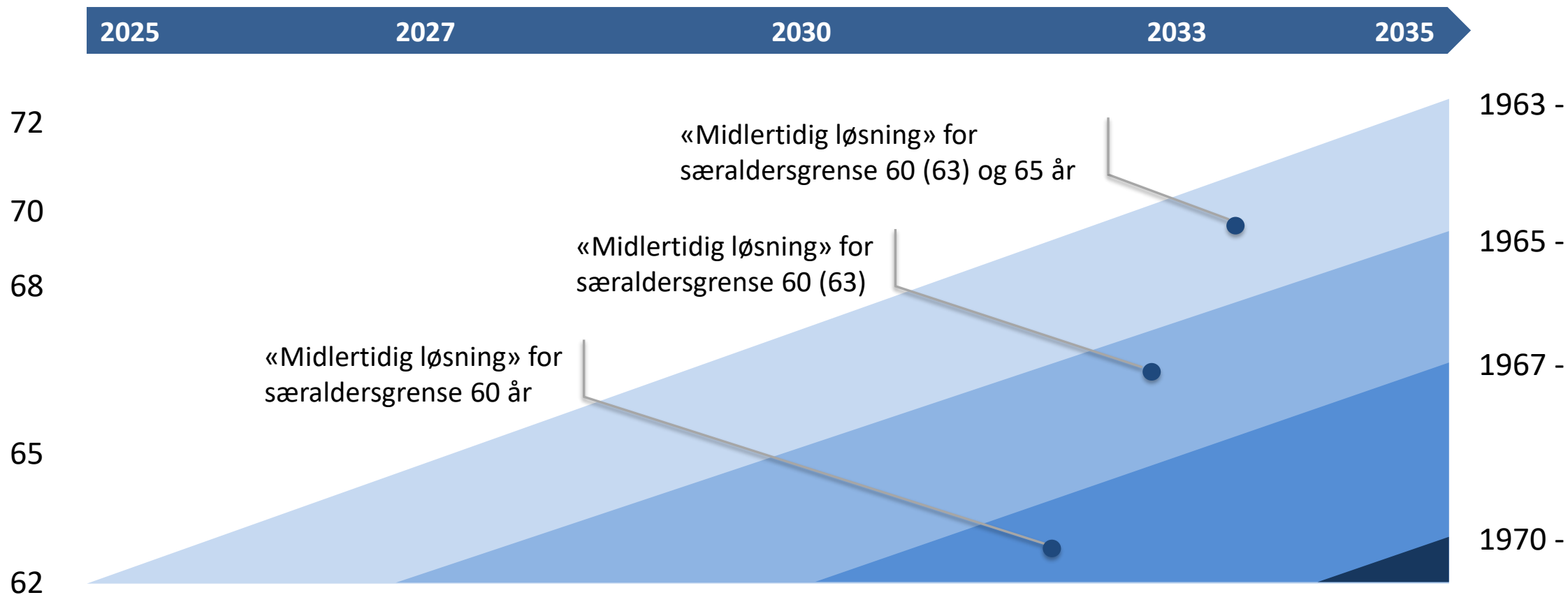
C) Pensjonert fra stilling med særaldersgrense 60, 63 eller 65 år

– med «midlertidig løsning» til 67 år

1963 og 1964 – særaldersgrense 65 år
1963 til 1966 – særaldersgrense 63 år
1963 til 1969 – særaldersgrense 60 år

Innfasing av ny reformert tjenestepensjon og AFP

Tillegg i pensjonistlønn ved rekrutteringsutfordringer

Tillegg i pensjonistlønn ved rekrutteringsutfordringer

- *Ved rekrutteringsutfordringer*
- *Tillegg i pensjonistlønnsatsen inntil en samlet kompensasjon på 93 prosent av stillingens garantilønn ved 16 år ansiennitet pr. 1. januar.*
- *Til alderspensjonister i stilling uten garantilønn kan samlet kompensasjon utgjøre inntil 93 prosent av garantilønn for stilling med krav om 3-årig U/H-utdanning ved 16 år ansiennitet.*

B-rundskriv 2/2024

- Inntil 93 % av stillingens garantilønn
- Arbeidsgiver vurderer om det er rekrutteringsutfordringer om det skal tilbys tillegg.
- Garantilønn pr. 1. januar ligger til grunn.
- Lørdags- og søndagstillegg, helge- og høytidstillegg og kvelds- og nattillegg beregnes av den samlede avtalte kompensasjon

Tillegg i pensjonistlønn ved rekrutteringsutfordringer (2026)

KS regner ut
høyeste tillatte
kronetillegg og
formidler med
rundskriv

Gjengitt er utdrag
av B-rundskriv
3/2026

Høyeste tillatte kronetillegg i pensjonistlønssatsen pr. 1. januar 2026 følger av stillingsgruppe og stillingens uketimetall:

	Uketimetall						
Stillingsgruppe	33,6	35,5	36	37,5	38	40*	42*
Ufaglært	0	0	0	0	0	0	0
Fagarbeider	12	0	0	0	0	0	0
Fagskole	24	8	4	0	0	0	0
Fagskole 2-årig	34	18	14	3	0	0	0
3-årig U/H-utdanning	58	41	36	24	20	6	0
4-årig U/H-utdanning	75	57	52	39	35	20	6
5-årig U/H-utdanning	106	86	81	67	63	46	31
Mastergrad	138	117	111	96	91	73	57
Lektor med tillegg	156	134	128	112	107	88	71

* Uketimetall 40 og 42 omfatter mannskaper i brann- og redningstjenesten, se særavtalen

[SFS 2404 Brann- og redningstjenesten.](#)

B-rundskriv 2/2024 – undervisningspersonell

«Dersom kronetillegg i pensjonistlønnssatsen tilbys undervisningspersonell med pensjon fra Statens pensjonskasse og kompensasjonen gjelder undervisningsarbeid, omregnes kompensasjonene (ordinær pensjonistlønnssats + kronetillegg) etter formelen $(\text{Timesats} \times 1400) / \text{Årsramme}$, jf. B-6/2005.»

Photo by [Loic Leray](#) on [Unsplash](#)

Takk for oppmerksomheten

